

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-нин Дээди
Совединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

Совет-моол кады кылган дыңнады

МАР-ның Улустун Уаг хурамының Президиумунун Даргазы Ж. Самбуун чалаанга бузулар ССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Даргазы Н. В. Подгорныйн бо чыдаан май 20-ден 24-не чедир МАР-га чоруу турган дуа-жымда совет-моол кады кылган дыңнадымды парлап үндүргөн.

Аян-чорутуун үеинде ССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Даргазы Н. В. Подгорныйн МАР-ның Улустун Уаг хурамының Президиумунун Даргазы Ж. Самбу-биле, МАРП ТК-ның Бирги секретары, МАР-ның Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы Ю. Цеденбаз-биле ужурашкан болгаш беседалар кылган деп, дыңнадымда чулаалар.

Эки-хуурун болгаш чүрөктүн ханы байдалыга эрткен беседалар болгаш ужуражышкынар чоруп турган МАР-биле ССР-ниң аразында аны-дуңма пайраалды болгаш сырый кады ажылдажыкчы улам ийи хөгжүдүп база быжыгалаарынын айтырымдарын чулааларып көргөн деп, дыңнадымда демделген. Аныг дегелей байдалынын, социалисттик чурттарын чалгыт эил болгаш делегейин коммунисттик шим-чөпкүлүнүн сырый каттыжышкынын быжыгалаарынын айтырымдарынын чулааларында саяла-индирлерин сорууга-зы база болган. МАР-ның болгаш СЭКП-ның, МАР-ның чалаанга болгаш ССР-ниң чалаанга чулааларын көргөн бүгү айтырымдарынын талазы-биле уез-болгаштарын болгаш практиктик ажыл-чорудулганынын бүрүн чалгыт эил бол-бесалар база катан бадаткаан.

Ийн тала МАР-да болгаш ССР-де социалисттик болгаш коммунисттик тургузуушкунуну сорулааларынын чедипкиниги күчөткөдү турарын күзөл ханымыкы-биле демделген турар дээрлип дыңнадымда чулаалар.

МАР-биле ССР-ниң аразында аны-дуңма болгаш бузуабас пайраал болгаш бүгү талаалыг кады ажылдажыкчы марксизм-ленинизмге үндешчил, социалисттик интернационалдуу принциптерин, социалисттик болгаш коммунисттик хөгжүдүп түзүлүшүнүн эрге-ажыктарына чедипкиниги хөгжүп база быжыгып турарын талаалар күзөлүгүн алажык ууз ханымыкы-биле демделген, ол пайраалды болгаш кады ажылдажыкчы моон сонгар-лаз таппадып, быжыгалаарында боттарынын шийитпирлерин бадаткаан.

Беседалар чоруп турган саяла-индирлерин сорууга-зы аныг дегелей байдалын үндеш көрүгө талааларын уез-болгаштарын бүрүн чалгыт эил бадаткаан деп, дыңнадымда оон ийи чулаалар. Тайбынны болгаш социал депмилегия оору-биле бурунгар шимчөөшүнүн, монополияларын бар-ла шаа-биле орадашпашкын, агрессия империализмтиг күштер дегелей байдалын чиделерип, делегейин алажы-бүрү черлеринге чепсектиг мессидегишкыниги аймаалык одактарын тургузуу турарын олар демделген.

Америк агрессорларга ууз чөптүг демселенге вьетнам улустун маадарыг чоруу болгаш тургузууш боттарынын магадан турарын ССР-биле МАР-пегерилген, аныг бу-талам дегичкеи болгаш дулаамчы моон сонгар-лаз көргүзүлгө бекенин бадаткаан.

АКП-тын болгаш оон эилчелеринин Вьетнамда үргүзүлүп турган агрессиялар шийитпирлери буруу шапшына, талаалар АКП-тын болгаш оон эилчелеринин шийитпирлерин Мунуру Вьетнамдан каныг-ла негездеп чыкп бөрү-чү-биле үндүр ужураш деп саяла турар.

Вьетнам айтырым 1969 чылдан май 8-ге Мурзу Вьетнам хостарынын Национал фронтунуну саялап кыр-пеге «Вьетнам тайбынны» катан тургузууга Мунуру Вьетнамдын айтырым бүгү талазы-биле таарыштыр шийит-пирлар дугадында хемчегерип принциптерин болгаш кол-укаанын кырпаштырып, ВДР-ның чалаанга, а ол м-каш Мурзу Вьетнам хостарынын Национал фронтуну-нуң боттуг саяладарында үндешчил шийитпирлээр ужураш дээрли ийн тала саяла турар деп, дыңнадымда демделген. Талаалар аразыда агрессияны база катан шийитпирлери буруу шап, Чоокку Чон чүкте дүшкүрүгү чорукту чыгарыш-тар төлөдө ажелеткен бүгү араб дөвөшкөдөрлөг агрессор-лор перигерин ханымын мунуша үндүрүр эргежик чууга деп демделген тур.

Ботууну чуртун тайбын каттыштыр дээр, аныг Мур-зу Корейин ажелөөн америк перигерин үндүрүр дээр КДР-ның, корей улустун чөптүг демселен боттарынын бүрүн дегичи турарын талаалар пегерилген.

Кыдат улустууларынын ууз кургусалар шимчөөшү ула-лымчы империализмге болгаш оон агрессия чыгыш-кыш-кышкыныгын ууз соопалык туртарынын болгаш шимчө-бүгү революстүг күштерин демселенге когаралды чедир турарынын бузулуш талаалар илеретилген деп, дыңна-дымда чулаалар.

Совет-кыдат кымыгаарта кыдат эрге-чатыргаларын чөп-гөзлери кыдат политикамын делегейин дүшкүрүгү чор-уун күштелдеринче улаандырган авантюризмниң хере-чиз болур. Айткан чөптөгөргө холбаштыр Совет чалак-тын бо чыдаан март 29-та парлап үндүргөн делегейин үндешчилерге болгаш түндүктерге болуш бүрүн катты-жык турарын моол тала меделген.

Европанын аймык чок чоруун камталаарынын болгаш хандырымын чууга чүзүп болза, ийн герман кургусын —ГДР-ның болгаш ГФР-ның догулуп турарынын факты-нын хулап көрү, Европал туруп турар кымытарларын те-диз дивелоп чүдүдүрүп, бүгү келеп, ийи-ламын төлөдөр дээр коозун орадажышкында ГФР-ның ойталарын, ядро-дү чепсекке ГФР-ның негезделерин ойталарын, бүгү евро-па кургусаларынын аразында ажыктыг кады ажылдажы-каны калбаа-биле хөгжүдөр болур деп, талаалар саялап ту-рар.

Улустарын тайбынны болгаш аймык чок чоруун быжы-лаар талаам-биле аны-дуңма социалисттик чурттарын алажы хемчегерип чууга-зын моол тала демделген. Европанын бүгү чурттарында Варшава Керээлери кымыктарын кур-гусаларын Бүдүлүштөгү хулап алган Кытырмын боду-нуң бүрүн дегичи турарын илеретилген.

ССР-биле МАР империализмни күштеринге ууз, ууз-тарынын хосталганы болгаш хамарышпас чоруу дээр, со-циалисттик дем каттыштыргаларынын чыгыс эил болгаш сырый каттыжышкынын дээр моон сонгар-лаз демселен-гипте боттарынын быжыг шийитпирлерин дугайы медел-ген деп, дыңнадымда чулаалар.

Ядролук чепсекти негездеп дугайында керээлди дүгөй күшүр болуп эгелээр дээр түрүпүшүп, МАР-ның бол-гаш ССР-ниң чалаанга быжыг тайбынны тургузуушын чууга чүзүп болур, чепсектегишкынын бүгү-няты болгаш бүрүн дүшкүрүн хандырымын улаандырган кымып-кышкынын моон сонгар-лаз салымында боттарынын бекенин меделген.

Социализмниң делегей системезинин чыгыс эил быжы-лаары, делегейин ажыктыг алажы болгаш национал-хо-е-талганын шимчөөшкы-биле ол системанын дайымын эил-леп быжыгалаары аныг үенин эң чууга сорулаам болур деп, совет, моол талаалар саялап турар.

ССР-биле МАР колонизмдык болгаш национал дараалын бүгү хемчегерип пушт узукаар дээр, нация бурунгу боду-нуң салым-чолуп болу шийитпирлээр эргези дээр шийит-пирлери туруп турар дээрин аймаалында демделген.

Коммунисттик болгаш ажылчыл партияларын Москва-ла болуп Чоулес хурамынын ийи-ламын-депинеңге үндеш-чил, протестерин, интернационалдуу принциптеринге делегейин коммунисттик болгаш ажылчыл шимчөөшкынын сырый каттыжышкынын улам ийи-ламын быжыгалаары ууз ужу-рууштарынын талаалар чыгыс эил-деп демделген.

Делегейин коммунисттик шимчөөшкынын ботууну хура-лаан, улаан күшү-биле сырый каттыштыр, антиимпери-ализмтиг чыгыс аял фронтка делегейин демократтыг бол-гаш депмилегия күштерин каттыштырарында чаа-чаа че-дипкиниги чедир алап дээрлиг быжыг-бурунгу тала-лар илеретилген. ССР-ниң Дээди Советиниң Президиуму-нуң Даргазы болгаш таарышкыны уез алажы бузууш пай-раалды аян-чоруну кымып келген деп, МАР-ның Улустун Уаг хурамынын Президиумунун Даргазы Ж. Самбуу ча-лаан. Ук чалаал өөрүп чедирген-биле хулап алдылар.

Талаалар ССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Даргазы Н. В. Подгорныйн Моол Араг Республиканын аян-чорунуң чагалыг түндүктеринге күзөлүгүн алажыктыг пегер-лууш, ол аян-чорун ССР-биле МАР-ның аразында аны-дуңма айыралды болгаш бүгү талаалыг кады ажылдажы-каны улам ийи-ламын быжыгалаары, социалисттик дем катты-жышкынынын быжыгалаары чууга салымчыны болурун-га бүтүрүлгө дээрин дыңнадымды түндүккө чулаалар.

А. Н. Косыгин Афганистанче чоруукан

МАП 25-ТЕ СССР-ни Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы А. Н. Косыгин Афганистанче чоруукан. Москвадан Афганистанче чоруукан кылып, Москвадан Афганистанче чоруукан кылып, Совет чалаанга башкы-биле кездештирген ССР-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы А. С. Сулейманов, Молда ССР-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы А. Ф. Дюдаев, ССР-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Дашкыс экономика-тыг харылаалар талаам-биле күрүгө ко-митетинин даргазы С. А. Скачков, ССР-ниң дашкыс характер министрлиги ора-лакчы В. М. Виноградов үчүккен.

ТАШКЕНТ. (СЭТА). ССР-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы А. Н. Косыгин Афганистанче аян-чорунуң ийи-ламын, орук аламын Ташкентке доктаган, май 26-да Кабулча ужурашкунуң.

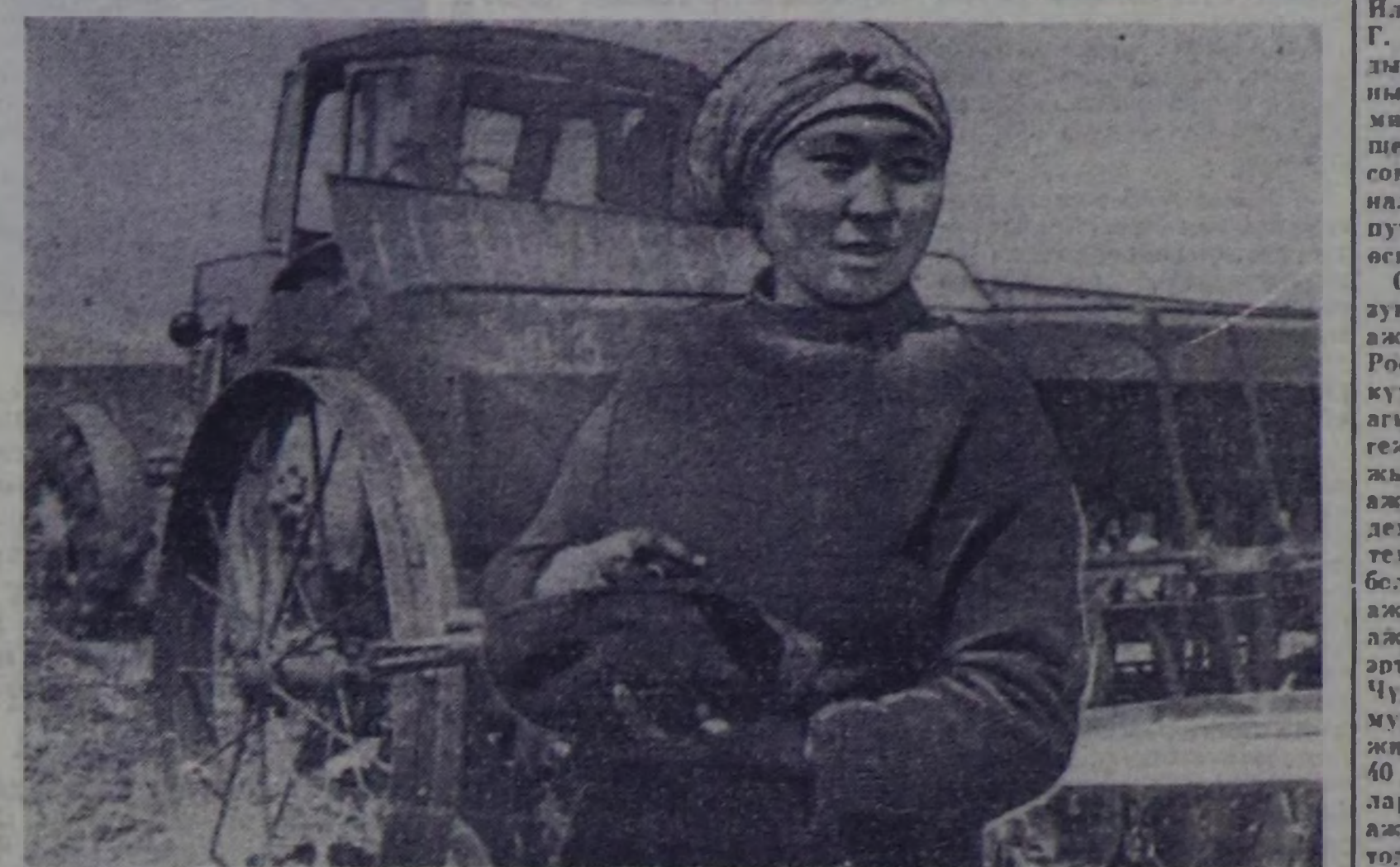
КАБУЛ. (СЭТА). ССР-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы А. Н. Косыгин Афганистанче Премьер-Министр Нур Азиз Эттемаддин талаам-биле аян-чорунуң ийи-ламын, орук аламын Ташкентке доктаган, май 26-да Кабулча чедир берген. А. Н. Косыгин-биле оон үдөп чоруу кымып Кабулча база келген.

Австрали коммунистер ССР-ге чораан

Австралияны Коммунист партиясынын төлөөлөрү СЭКП ТК-ны чалаанга бузулар бо чыдаан апрель 23-тен май 24-не чедир Совет Эвкалипте чоруу турган болгаш СЭКП-ның ажал-чоруулаа-биле, совет улустуң амыдыралы-биле таппыкан.

Австрали коммунистер Мо-сква, Ленинград, Волгоград, Иркутск болгаш Братск хоорайларга барган. Москвага май байырактарында, ма-дир хоорай Волгоградта Тий-лелте дүшүп байыраалы-га кырышкан, алаа олар амы-тыннында чарыгаш даямсал-чалар шөлдүг хоорай кам-галакчыларына тургускан

тураскаалга чечек салган. Австралидан келген аал-чылар үдөшүр бұдурткелер-ге, туудуларга, козактарга, өрөөнлөгө черлеринге барып, ажылчылдар, колхозчулар, ин-телигенттерин төлөөлөк-лөр, партия, совет ажылда-чылары-биле ужурашкан. (СЭТА).

Тарылганын бо хайнышкыныгын хунеринде СЭКП XXII съездин аттыг советтун механизатор-лары шапкын ажылдап туралар. П. Сат, К. Маспун, П. Ооржак дээр ишкеш индыг тракто-ристер ажал норманын ажыг күүсөдүп турар.

ЧУРУКА: тракторист кыс Полина Ооржак.
С. ФЕОКТИСТОВУН ФОТОЗ.

Алдарлыг сугарыкчы

Иргит Буян 1933 чылдан эгелээш, бо хүнерге чедир сугарыкчы болуп, үзгөт-лөшкө чыккан ажылдап кел-ген. Оон ажаал, сугарыкчы чө-рөккө гентар бұртаткан та-раа култураларын дүжү-дүн 12 пентерден өрт, а кар-тофельн 70—87 пентер че-дир ап турган.

Бо чаан аяновун өске ке-литүнери аян-бүрү чылда-лаанар-биле орта ажылда-лаанар. Мынчанга Буян дүжү-дүн дүжүдүмдө кымып-ка-кый ажылдап турган, чаас-наан 181 центер чедир сугар-ган.

Күш-ажылдын төлөвринге хары укта 190 рубльдан алган. Ам 118 центер куруура шө-дүт дээр.

Бо чаан аяновун өске ке-литүнери аян-бүрү чылда-лаанар-биле орта ажылда-лаанар. Мынчанга Буян дүжү-дүн дүжүдүмдө кымып-ка-кый ажылдап турган, чаас-наан 181 центер чедир сугар-ган.

Күш-ажылдын төлөвринге хары укта 190 рубльдан алган. Ам 118 центер куруура шө-дүт дээр.

ЧУРУКА: Иргит Буяннын чер сугарыгы турары.
Т. ТЮЛЮШ.
Фото авторуу.

Тыва АССР-ниң Дээди Совединиң Президиумунда

«Ажылчыл чонуну кулашту-аг амьдарышкын бөдөрлө-дүп база чурттажыкчы чер-лерин чаагайжылгалаанчы талаам-биле республика Со-веттериниң сорулааларын чу-датында» Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң 1966 чыл-дын июньда үндүргөн докта-амык. Бий-Хем районунун ханчар куушетиш турары-нын дугайы Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунун чуралыгга чулаа-жып көргөн. Бий-Хем рай-укукунуң даргазы эл-дам-чанын илеткелди дыңнап.

Районуну Советтери Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң доктаалыг күзөлдүр талаам-биле чамык амьдарышкы бот-тарын чуртуктаан. Президиум демделген. Солагуш чыдаан дүрүгүндө ра-йонда беш култура байымы болгаш кулашту. 7 кымы-бу-дун, бир библиотек, улус-бар болгаш амьдар ханды-рында комбинада ажылгала-кырган. Бизда чурталаа ту-дуу, чагайжылгалаа амьдар-гы боттайып, чурттажыкчы суурларда радио телефон ха-рылааларынын чепкелери көүдөдүр хемчегерип ал-дып турар. 1966—68 чылдарда суурларга 205, Тураа хоорай-га 79 чурталаа байымы ажылгалаа кырган. Малчы-ныгарын хой кезин байынар-биле хандырып.

Оон-биле перелестир Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунун докта-амык күзөлдөдүр боттарын чуртуктаан. Президиум демделген. Солагуш чыдаан дүрүгүндө ра-йонда беш култура байымы болгаш кулашту. 7 кымы-бу-дун, бир библиотек, улус-бар болгаш амьдар ханды-рында комбинада ажылгала-кырган. Бизда чурталаа ту-дуу, чагайжылгалаа амьдар-гы боттайып, чурттажыкчы суурларда радио телефон ха-рылааларынын чепкелери көүдөдүр хемчегерип ал-дып турар. 1966—68 чылдарда суурларга 205, Тураа хоорай-га 79 чурталаа байымы ажылгалаа кырган. Малчы-ныгарын хой кезин байынар-биле хандырып.

Оон-биле перелестир Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунун докта-амык күзөлдөдүр боттарын чуртуктаан. Президиум демделген. Солагуш чыдаан дүрүгүндө ра-йонда беш култура байымы болгаш кулашту. 7 кымы-бу-дун, бир библиотек, улус-бар болгаш амьдар ханды-рында комбинада ажылгала-кырган. Бизда чурталаа ту-дуу, чагайжылгалаа амьдар-гы боттайып, чурттажыкчы суурларда радио телефон ха-рылааларынын чепкелери көүдөдүр хемчегерип ал-дып турар. 1966—68 чылдарда суурларга 205, Тураа хоорай-га 79 чурталаа байымы ажылгалаа кырган. Малчы-ныгарын хой кезин байынар-биле хандырып.

Оон-биле перелестир Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунун докта-амык күзөлдөдүр боттарын чуртуктаан. Президиум демделген. Солагуш чыдаан дүрүгүндө ра-йонда беш култура байымы болгаш кулашту. 7 кымы-бу-дун, бир библиотек, улус-бар болгаш амьдар ханды-рында комбинада ажылгала-кырган. Бизда чурталаа ту-дуу, чагайжылгалаа амьдар-гы боттайып, чурттажыкчы суурларда радио телефон ха-рылааларынын чепкелери көүдөдүр хемчегерип ал-дып турар. 1966—68 чылдарда суурларга 205, Тураа хоорай-га 79 чурталаа байымы ажылгалаа кырган. Малчы-ныгарын хой кезин байынар-биле хандырып.

Оон-биле перелестир Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунун докта-амык күзөлдөдүр боттарын чуртуктаан. Президиум демделген. Солагуш чыдаан дүрүгүндө ра-йонда беш култура байымы болгаш кулашту. 7 кымы-бу-дун, бир библиотек, улус-бар болгаш амьдар ханды-рында комбинада ажылгала-кырган. Бизда чурталаа ту-дуу, чагайжылгалаа амьдар-гы боттайып, чурттажыкчы суурларда радио телефон ха-рылааларынын чепкелери көүдөдүр хемчегерип ал-дып турар. 1966—68 чылдарда суурларга 205, Тураа хоорай-га 79 чурталаа байымы ажылгалаа кырган. Малчы-ныгарын хой кезин байынар-биле хандырып.

Оон-биле перелестир Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунун докта-амык күзөлдөдүр боттарын чуртуктаан. Президиум демделген. Солагуш чыдаан дүрүгүндө ра-йонда беш култура байымы болгаш кулашту. 7 кымы-бу-дун, бир библиотек, улус-бар болгаш амьдар ханды-рында комбинада ажылгала-кырган. Бизда чурталаа ту-дуу, чагайжылгалаа амьдар-гы боттайып, чурттажыкчы суурларда радио телефон ха-рылааларынын чепкелери көүдөдүр хемчегерип ал-дып турар. 1966—68 чылдарда суурларга 205, Тураа хоорай-га 79 чурталаа байымы ажылгалаа кырган. Малчы-ныгарын хой кезин байынар-биле хандырып.

Оон-биле перелестир Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунун докта-амык күзөлдөдүр боттарын чуртуктаан. Президиум демделген. Солагуш чыдаан дүрүгүндө ра-йонда беш култура байымы болгаш кулашту. 7 кымы-бу-дун, бир библиотек, улус-бар болгаш амьдар ханды-рында комбинада ажылгала-кырган. Бизда чурталаа ту-дуу, чагайжылгалаа амьдар-гы боттайып, чурттажыкчы суурларда радио телефон ха-рылааларынын чепкелери көүдөдүр хемчегерип ал-дып турар. 1966—68 чылдарда суурларга 205, Тураа хоорай-га 79 чурталаа байымы ажылгалаа кырган. Малчы-ныгарын хой кезин байынар-биле хандырып.

Оон-биле перелестир Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунун докта-амык күзөлдөдүр боттарын чуртуктаан. Президиум демделген. Солагуш чыдаан дүрүгүндө ра-йонда беш култура байымы болгаш кулашту. 7 кымы-бу-дун, бир библиотек, улус-бар болгаш амьдар ханды-рында комбинада ажылгала-кырган. Бизда чурталаа ту-дуу, чагайжылгалаа амьдар-гы боттайып, чурттажыкчы суурларда радио телефон ха-рылааларынын чепкелери көүдөдүр хемчегерип ал-дып турар. 1966—68 чылдарда суурларга 205, Тураа хоорай-га 79 чурталаа байымы ажылгалаа кырган. Малчы-ныгарын хой кезин байынар-биле хандырып.

ШАГААН-АРЫННЫН № 566

«Ажылчыл чонуну кулашту-аг амьдарышкын бөдөрлө-дүп база чурттажыкчы чер-лерин чаагайжылгалаанчы талаам-биле республика Со-веттериниң сорулааларын чу-датында» Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң 1966 чыл-дын июньда үндүргөн докта-амык. Бий-Хем районунун ханчар куушетиш турары-нын дугайы Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунун чуралыгга чулаа-жып көргөн. Бий-Хем рай-укукунуң даргазы эл-дам-чанын илеткелди дыңнап.

Районуну Советтери Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң доктаалыг күзөлдүр талаам-биле чамык амьдарышкы бот-тарын чуртуктаан. Президиум демделген. Солагуш чыдаан дүрүгүндө ра-йонда беш култура байымы болгаш кулашту. 7 кымы-бу-дун, бир библиотек, улус-бар болгаш амьдар ханды-рында комбинада ажылгала-кырган. Бизда чурталаа ту-дуу, чагайжылгалаа амьдар-гы боттайып, чурттажыкчы суурларда радио телефон ха-рылааларынын чепкелери көүдөдүр хемчегерип ал-дып турар. 1966—68 чылдарда суурларга 205, Тураа хоорай-га 79 чурталаа байымы ажылгалаа кырган. Малчы-ныгарын хой кезин байынар-биле хандырып.

Оон-биле перелестир Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунун докта-амык күзөлдөдүр боттарын чуртуктаан. Президиум демделген. Солагуш чыдаан дүрүгүндө ра-йонда беш култура байымы болгаш кулашту. 7 кымы-бу-дун, бир библиотек, улус-бар болгаш амьдар ханды-рында комбинада ажылгала-кырган. Бизда чурталаа ту-дуу, чагайжылгалаа амьдар-гы боттайып, чурттажыкчы суурларда радио телефон ха-рылааларынын чепкелери көүдөдүр хемчегерип ал-дып турар. 1966—68 чылдарда суурларга 205, Тураа хоорай-га 79 чурталаа байымы ажылгалаа кырган. Малчы-ныгарын хой кезин байынар-биле хандырып.

Оон-биле перелестир Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунун докта-амык күзөлдөдүр боттарын чуртуктаан. Президиум демделген. Солагуш чыдаан дүрүгүндө ра-йонда беш култура байымы болгаш кулашту. 7 кымы-бу-дун, бир библиотек, улус-бар болгаш амьдар ханды-рында комбинада ажылгала-кырган. Бизда чурталаа ту-дуу, чагайжылгалаа амьдар-гы боттайып, чурттажыкчы суурларда радио телефон ха-рылааларынын чепкелери көүдөдүр хемчегерип ал-дып турар. 1966—68 чылдарда суурларга 205, Тураа хоорай-га 79 чурталаа байымы ажылгалаа кырган. Малчы-ныгарын хой кезин байынар-биле хандырып.

Оон-биле перелестир Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунун докта-амык күзөлдөдүр боттарын чуртуктаан. Президиум демделген. Солагуш чыдаан дүрүгүндө ра-йонда беш култура байымы болгаш кулашту. 7 кымы-бу-дун, бир библиотек, улус-бар болгаш амьдар ханды-рында комбинада ажылгала-кырган. Бизда чурталаа ту-дуу, чагайжылгалаа амьдар-гы боттайып, чурттажыкчы суурларда радио телефон ха-рылааларынын чепкелери көүдөдүр хемчегерип ал-дып турар. 1966—68 чылдарда суурларга 205, Тураа хоорай-га 79 чурталаа байымы ажылгалаа кырган. Малчы-ныгарын хой кезин байынар-биле хандырып.

Оон-биле перелестир Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунун докта-амык күзөлдөдүр боттарын чуртуктаан. Президиум демделген. Солагуш чыдаан дүрүгүндө ра-йонда беш култура байымы болгаш кулашту. 7 кымы-бу-дун, бир библиотек, улус-бар болгаш амьдар ханды-рында комбинада ажылгала-кырган. Бизда чурталаа ту-дуу, чагайжылгалаа амьдар-гы боттайып, чурттажыкчы суурларда радио телефон ха-рылааларынын чепкелери көүдөдүр хемчегерип ал-дып турар. 1966—68 чылдарда суурларга 205, Тураа хоорай-га 79 чурталаа байымы ажылгалаа кырган. Малчы-ныгарын хой кезин байынар-биле хандырып.

Оон-биле перелестир Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунун докта-амык күзөлдөдүр боттарын чуртуктаан. Президиум демделген. Солагуш чыдаан дүрүгүндө ра-йонда беш култура байымы болгаш кулашту. 7 кымы-бу-дун, бир библиотек, улус-бар болгаш амьдар ханды-рында комбинада ажылгала-кырган. Бизда чурталаа ту-дуу, чагайжылгалаа амьдар-гы боттайып, чурттажыкчы суурларда радио телефон ха-рылааларынын чепкелери көүдөдүр хемчегерип ал-дып турар. 1966—68 чылдарда суурларга 205, Тураа хоорай-га 79 чурталаа байымы ажылгалаа кырган. Малчы-ныгарын хой кезин байынар-биле хандырып.

Оон-биле перелестир Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунун докта-амык күзөлдөдүр боттарын чуртуктаан. Президиум демделген. Солагуш чыдаан дүрүгүндө ра-йонда беш култура байымы болгаш кулашту. 7 кымы-бу-дун, бир библиотек, улус-бар болгаш амьдар ханды-рында комбинада ажылгала-кырган. Бизда чурталаа ту-дуу, чагайжылгалаа амьдар-гы боттайып, чурттажыкчы суурларда радио телефон ха-рылааларынын чепкелери көүдөдүр хемчегерип ал-дып турар. 1966—68 чылдарда суурларга 205, Тураа хоорай-га 79 чурталаа байымы ажылгалаа кырган. Малчы-ныгарын хой кезин байынар-биле хандырып.

Оон-биле перелестир Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунун докта-амык күзөлдөдүр боттарын чуртуктаан. Президиум демделген. Со

ОКТАБРЬДАН ТӨРҮТҮНГЕН АКЫ-ДУНМА ЧОРУК

П. Т. ТРОНЬКО, Украин ССР-нің Министрлер
Чөвүселиник Даргазынын оралакчысы

Хой националдык совет өг-бүлө, буржуаар депшилгелит бүтү кижип төрөлетен В. И. Ленинни төртүтүнгенинде бээр 100 чыл болур оян ба-кырланчы-биле демдегелеринге чедир кончут кыска эр арт-кан.

Ленинни байрала бистия хой националдык совет өг-бү-ловиске коммунисттерин партиязынын шилип алган рево-люсю орунун шыныкканын, коммунисттер идеалдарын ан-дур улунуң, шыларанга ий-угаанынын керечин болуп кирер.

Ленинни национал поли-тиканың түгү хей-аът кирген хостут, чаа өг-бүлө советтик Украина алып болгаш хөгжү-турар. Оон экономиказы, куль-туразы, эртемни улут бедикте калдырган. Социализмни ян-тизлеген даш демисепши-шаан, коммунизминин материал-техникниң баазаын тургузу-шаан, республиканың ажилчы чоннары бистин чүртүтүн бүтү улустарынын дузалачызынга болгаш деткимчегин даянып белген, даянып-жаа турар. Оон-биле кады улут орус болгаш украин пролетарияларын чагы-сы демийт халелнишкенин ачызында чүтле ычкан хостут болгаш аас-кежиктиг Украина догулган болур деп, гешиалдыг Ленинни чагыларны боттары-нын чүртектерине кезаде ка-далгал чорутулар.

Бистин Тарзан чүртүтүстүн найралдыг өг-бүлөзине бак-тап турар Украина хөгжүлде-шип шыканы орууша Совет Союзунин баа бир бай бол-гаш чечектелип турар респу-бликазы бол берген. Бисте 3,5 муң бирги чергенин бүтүрүл-гелер ачылал турар болгаш чылдык-на 500—600 улут бү-дүрүлгө объектилер ачылгал-га кирип турар. Шой, кан, про-кат бүдүреринин, бойус газы, демир рудазы тыварынын, ма-гистраль тепловозтарын бүтү-рүп үндүреринин талазы-биле республика Европанын бүтү чүртүтүн мурунал.

Болхоз-совхоз ажил-агыйн сайыраан Украина джүткүр шөлдерит болгаш байлак озар-ларды хүнөөрөктөөн край, алдыртыг механизаторларын, малчыларын болгаш бедик джүтүтүн мастерлерин чүртү. Республиканын хову-дээр-леринде 300 муң тракторлар болгаш өскө-жаа хой техника ачылал турар. Нити-эвилел-дин көдө ажил-агый бүтү-рүлгөзине Украинанын үлү тараа талазы-биле 20 хут, ча-гыр севкаланын — 56 хут, та-рымаал тоорукка — 46 хут, эл-ке (кон эъттин дензанын-биле) сүтке, дагаа чургазынга — 24 хут болуп турар.

Коммунисттер партия болгаш Совет күрүне украин улустун социалисттик культуразынын материалдыг баазаын тургуза-рынга дузалаан, ону ам-даа долбаамал быжыгалал турар. УССР-нин күрүне бижизинин өкшө-лөргөзүнүн чартымы чылдык-на социал-культура

хөгжү болгаш эстрада ан-самблерин, 120 муң ажил бот-тымыгыр уран чүүл ко-лективтерин ажаар апар бис. Чоннуң эгээртимес таланты-зын болгаш чорутуу улам хөгжүлүп турар уран чүүл чоннуң болур деп, мааза кан-чап чугалавазыл!

Ажилчылар болгаш тара-ачылар-биле нияти тургузукчу күш-ажыла турукун тып ал-гал болуун интеллигенция-зын украин улус чогаалары-ны. Республикада чогаалчы-ларын, чүрүчүлдерин, ком-позиторларын, уран чүүл а-жылдачыларын, журнали-стерин улут ордан ачыл-гал турар. Хой националдык совет культураны алын фон-дузу болу берген боттарынын ан ак чогоалары болгаш а-жылдары-биле олар ажилчы чоннары коммунисттерге ду-гаа кижилеринге партияга дуза-ла, акы-дуума найралдык чарыбас харылаалары-биле дуушкар социалисттик нация-ларын культуларын улус чо-кошкулаштырынга төлөп-ти салгыны кирип турарлар.

Амдыралдын бүтү талазы-рын, оон иштинде экономика-нын болгаш амдырал-чүртүл-ганы аде чарты тургусканын, найралдык болгаш про-летаржы интернационализм-ни культураның хостут көрбөз калдырушкунуң болгаш оон идеологиянын түйнелинде чаа кижип хейирлетинип тургу-зунган. Амгы украин ажил-чы, колхозчу, албан-хаакчы — бедик идеялар, эртем-билит-тиг, культуруг кижип, чаа амдыралдын идепкейлиг бол-гаш медреселит тургузукчу.

Улустун бедик моральдыг ма-зун-шынары, революциянын чанчыларынга болгаш комму-нисттер идеалдарга оларнын шылчы чоруу хой-хей алдар-лыг ажил-херектер болгаш эгелешкинер-биле чайынан-чап балыккатынып турар. Ма-наа, кижик кылдыр Улут эге-лешкинин 50 чылдыга ал-дар болдурган Бүтү-эвилел суботнигыне республиканың ажилчы чоннарынан 22 ми-лион кижини киришкенин чу-гааларга-ла четчир.

Социалисттер ниятиле даян ажил-ишчилеринин калбак чогаалдык болгаш ханы идея-теоретиктег белекеленин ду-гайында мындыг кижик мар-гылдаа чок херечилеп турар. Бистин республикада хей-ни-тиния эгелешкенин-биле Укра-ин ССР-нин хоорайларынын болгаш суурларнын төгүзүн парлап үндүрүп турар. Мы-чаарга кайдыг-жаа улут пар-

лалга чери он-он муң хоорай-ларнын, суурларнын дугайын-ла, оларнын тыттым келгемин-ден эгелеш бистия хүнери-виске чедир хөгжүлде аныгга анализ кылып, ол дугайында кончут хой материяларны чыпп база оон чогуру түйнел кылып алыр черле берге-ийик. Ону чүтле ажилчы чон-нарын боттарынын дузасы болгаш эртем идепкейлиг кир-жилгенинин ачызында ычкар кылды аргалыг болтай бис. Ба-рык-ла чүе муң чыгыш ав-торнуң күженишкенин-биле тургускан баштайгы улут а-жылдыг алы томуң парлап үндүргөн.

Улут Совет Эвилелинин ча-рыбас экени болур советтик Украина бодунуң төгүзүлүң ийги бежен чылчыне херин баямнар-биле кирипкен. Ленинни юбилейге бедикел улус ажил-агыйнын планна-рын күөсүлери болгаш ажил-чы чоннары коммунисттер медресели белиери, совет ниятизелин мораль-политиктег чангыс экени улам ыңай быжыгалары даш демисепте чугула чүтү болур берген.

Шахтер болгаш металлург, тараажы болгаш тракторист, кибернетик болгаш селекцио-нер даш — бистия барык-ла 47 миллион чоңуус өлүм чок Ленинни түтүн бедик түтүл-шаан. Коммунисттер партияны улутталазы-биле улут орус улус болгаш СССР-нин бүтү улустары-биле кады өңсө со-рулга коммунизме бүтүрелит бар чорутур.

(СЭТА).

Черновиц область филармониянын мры болгаш таппыңыг Буковина ап-самбл республиканың өскө-жаа чога-дыкчы коллективтери-биле кады РСФСР-ге украин литератураның болгаш уран чүлдүн Декадазына кирип. Декада бөгүн Москвага ажыттылар.

Ансамблдын наймалачы баары бо-дунуң чарын чыл оюнуң байырлазы-биле кансырлашкан. Оң чылдарын дургуу-да коллектив бистин Тарзан чүртүтүс-түс-түс черлеринге дөрт муң хире кон-

цертти көргүскен. Кремльде Съездилер ордунга-даа, Карпаттарның суураары-га-даа көрүктүлөр коллективин күтсө-дичилерин бир домей сорок киришкени-биле, динимитиг адыш чаксааккыны-биле уткуп турган.

ЧУРУКТА: ыр болгаш таппыңыг Буко-вина ансамбл ойноп тур.

В. СТЕПАНЕНКОНУң фотоз.

(СЭТА-нын фотохрониказы).

Делегей бо хүннерде

Францияда соңгулда кампаниязы

П. Т. ТРОНЬКО, Украин ССР-нің Министрлер
Чөвүселиник Даргазынын оралакчысы

П. Т. ТРОНЬКО, Украин ССР-нің Министрлер Чөвүселиник Даргазынын оралакчысы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Францияда соңгулда кампаниязы

Жак Дюклоңуң чугаазы

П. Т. ТРОНЬКО, Украин ССР-нің Министрлер
Чөвүселиник Даргазынын оралакчысы

Жак Дюклоңуң чугаазы

Жак Дюклоңуң чугаазы

Жак Дюклоңуң чугаазы

Жак Дюклоңуң чугаазы

Жак Дюклоңуң чугаазы

Жак Дюклоңуң чугаазы

Жак Дюклоңуң чугаазы

Жак Дюклоңуң чугаазы

Бөгүн — Афганистаннын хамаарышпас болганындан бээр 50 чылы

ЧУРУНТА: Хамаарышпас чорутун Кабулда тураскаалы. В. СОБОЛЕВИЧ фотоз.

(СЭТА-нын фотохрониказы).

Сан көвүдөөн

ХАНОП. (СЭТА). Вьетнам улус армиязынын элчилери ВДР-нин адыг ажалдегичи шуртуп кирип ужулдукчу-зу чок америк самолётту дү-жүр аткан.

Мычангаан ВДР-нин ага-арында джүрү аткан америк самолёттарын пилот сапы 3,291 четкен деп, Вьетнам информс агенттелеви даям-та-кан.

Афган улустун байырлалы

Афган улустун байырлалы

Афган улустун байырлалы

Афган улустун байырлалы

Афган улустун байырлалы

Афган улустун байырлалы

Афган улустун байырлалы

Афган улустун байырлалы

Афган улустун байырлалы

Афган улустун байырлалы

СУДАНА КҮРҮНЕ ЭРГИЛДЕЗИ

КАИР. (СЭТА). Май 25 эртенде Судана күрүне эр-генде болган деп, МЕН агенттеле Олмурман радио-зуун диндыкынын барында-лаан, дамчыткан.

Револютусту камандылаа-дын чөвүлөк премьер-министр Ба-бир Авалаала баштадыр ми-нистрлерин чаа кабинетте тургускан дугайын Олмур-манын радиоу дыңдаган.

Авалаала даштын херектер министр баш болган. Боду-пун өзөндө Авалаала чүртүтүн камулаа хынаар дэди сулу-пун алганы болуп турган болгаш 1967 чылда ала-дан халашкан. Чаа чыакта камгалал министр болган полковник Джаар алы-Мо-вейри револютусту каманды-лаадын чөвүлөк тургускан дугайында медегелди дом-чаан.

Азияже чорудар солдаттарын белектели

НЬЮ-ЙОРК. (СЭТА). Пис-тагон Мурну-Чоон Азияга, хамыктын хурунда Вьет-намга дайын чорударында солдаттарын белекелерин күштеринин боду-нун составына бедикээр та-лазы-биле төгү алдыдарында 3 миллион долларын чарыг-лаан. Мурну-Чоон Азияга дайын чорударында хама-арышкан шериг тулуунуң 93 хуру Вьетнамга дайын-биле болбайлыт деп, Нью-Йоркка кирип шериглерин кола-дылаанын төлөзөкчөп ме-дегелен. Форт-Линкс солдат-тары хорон бүдүмелерин ажилдарынын аргазына ба-а өөрдөп деп, төлөзөкчөп дыңдаган.

Совет улус афган улуска оон национал улут байырла-лы-биле холбаштыр боду-пун сеткил-сатгыжынын хамы-лаан байырын чедиреп, че-дишкенин күзөп турар.

Г. ГАВРИЛИН.

(СЭТА).

